

Alkotmánybíróság

Ügyszám: IV/2080-1/2020

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 02 08 0 - 2 / 2020	
Érkezett: 2021 FEBR 16.	
Példány: 1	Kezelőiroda: 3
Melléklet: db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] a fenti

ügyszámú, a 521/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 2020. június 18-án napján hatályba lépett 14. § (1) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítása, és megsemmisítése iránt IV/2080-1/2020 ügyszámon folyamatban lévő - ügyben a részemre 2021. február 12. napján kézbesített felhívásnak eleget téve az alábbi kiegészítést terjesztem elő.

1. Az Abtv. 57. § (1a) bekezdése és 68. §-a alapján hozzájárulok ahhoz, hogy az Alkotmánybíróság indítványom teljes egészében nyilvánosságra hozza. Kérem egyúttal, hogy az indítvány mellékleteként benyújtott személyi okmányaim és az abban szereplő személyes adataim nyilvánosságra hozatalát mellőze a t. Alkotmánybíróság.

2. A tisztelt Alkotmánybíróság a felhívásában arra hivatkozott, hogy az indítvány hiányos, mert nem tartalmaz részletes alapjogi érveléssel is ellátott indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Továbbá megállapította, hogy az alapjogsérelmét a sérelmezett szabályozásban rejlő joghézagra vezeti vissza az Indítványozó, mivel azt állítja, hogy azáltal, hogy a jogalkotó nem alkotta meg az egészségügyi dolgozók áthelyezésére vonatkozó részletszabályokat a kirendelési esemény hossza, illetve a két kirendelés közötti kötelező időtartam tekintetében, továbbá nem állapította meg a speciális munkavégzés anyagi ellentételezésének szabályait. Ezért a t. Alkotmánybíróság felhívta az Indítványozó figyelmét, hogy az Abtv. 46. § (1) bekezdésére tekintettel mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség az alkotmányjogi panasz eljárás keretében nem vizsgálható.

I.

Tények

3. Egészségügyi válsághelyzetben az egészségügyi dolgozót kötelezhetik arra, hogy olyan egészségügyi intézményben vegye fel a munkát, amely a válsághelyzet felszámolásában részt vesz. A kirendelés írásban történik, de sürgős esetben történhet szóban is. A kirendelés vonatkozhat meghatározott személyre vagy az egészségügyi szolgáltatónál meghatározott számú, továbbá meghatározott képzettséggel rendelkező egészségügyi dolgozóra. A kirendelt egészségügyi dolgozó napi munkaideje a napi 12 órát nem haladhatja meg.

4. A kirendelésre úgy kerül sor, hogy annak az intézménynek a vezetője, ahol szükség van a további dolgozókra, igénylést ad le a megyei kormányhivatalnak. A megyei kormányhivatal fog dönteni arról, hogy szükséges-e a kirendelés, és ha igen, akkor utasítja egy – másik – egészségügyi intézmény vezetőjét, hogy küldje a dolgozókat. Ha olyasvalakinek a kirendelése szükséges, akinek nincs intézményi vezetője (mert pl. háziorvos), akkor maga a megyei kormányhivatal fogja kirendelni.

5. Nem rendelhető ki a dolgozó, ha várandóssága megállapításától a gyermeke 3 éves koráig, ha 16 év alatti gyereket egyedül nevel, ha hozzátartozójának tartós, személyes gondozását végzi, ha legalább 50%-os egészségkárosodása van, valamint, ha az Országos Mentőszolgálat olyan szervezeti egységénél dolgozik, amely amúgy is a válsághelyzet felszámolását végzi.

6. A kirendelés időtartama addig tart, amíg a kirendelést kérő egészségügyi intézmény csak a kirendelt dolgozók segítségével tudja ellátni az egészségügyi válsághelyzet miatti többletfeladatait – ennek sem időbeli, sem földrajzi korlátja nincs. [521/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 14. § (7)].

II.

Részletes jogi érvelés

- *Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség*

7. Mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség vonatkozásában az Abtv. 46. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ezt az Alkotmánybíróság kizárólag hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásban alkalmazhatja. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó eljárások kezdeményezése pedig nem alapulhat azon, hogy azok kizártsága esetén a testület kizárólag a csatlakozó jogkörében kezdeményezett jogkörében járjon el.

8. Jelen alkotmányjogi panasz indítvány tárgya nem a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása, hanem a határozatlan tartamú kirendelés lehetőségének alaptörvény-ellenességének megállapítására irányul. A kirendelés jelenlegi formájában addig tart, amíg az egészségügyi válsághelyzet miatti egészségügyi intézmény csak a hozzá kirendelt egészségügyi dolgozók közreműködésével képes ellátni a többletfeladatait, illetve amíg indokolt az időszakosan működő gyógyintézet működtetése. Tehát az eljárás tárgya nem a szabályozás részletességének a hiánya, hanem az, hogy a jogalkotó kifejezetten úgy határozta meg a kirendelés

időtartamát, ami csak az egészségügyi válsághelyzethez igazodik és figyelmen kívül hagyja az érintette egészségügyi dolgozók alapvető jogait.

9. Ezzel összefüggésben kívánjuk kihangsúlyozni, hogy az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdése lehetővé teszi az Alkotmánybíróság számára, hogy a jogszabály felülvizsgálni nem kért rendelkezését megvizsgálja, és szükség esetén megsemmisítse, ha az a felülvizsgálni kért jogszabályi rendelkezéssel szoros tartalmi összefüggésben áll. Erre tekintettel kérem, hogy a t. Alkotmánybíróság az Abtv. 24. cikk (4) bekezdésében biztosított jogkörében vizsgálja meg a 14. § (5) valamint (7)-(8) bekezdését is, amelyekben a jogalkotó a kirendelhető a kirendelés időtartamát határozza meg alaptörvény-ellenes módon. (lásd részletes jogi érvelés)

Az Alaptörvény VI. Cikkében foglalt magán- és családi élethez való jog

- Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata

10. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése a magánszféra (a magánélet és a kapcsolódó részjogosultságok) védelmét rögzíti. Ez a bekezdés egyéni alanyi jogot állapít meg: az állam nem avatkozhat az egyén magánszférájába, az egyén pedig hivatkozhat magánéletének védelmére a jogtalan beavatkozással szemben.

11. A magánszférára vonatkozó fenti alkotmányos rendelkezéseket az Alaptörvény hetedik módosítása állapította meg, tovább erősítve a magánélethez való, illetve az ahhoz kapcsolódó jogok védelmét. Már az ezt megelőző alkotmánybíróági gyakorlat is a magánélet fokozott védelmét rögzítette: „Az Alaptörvény a magánélet sérthetetlenségének joga alá eső védett jogviszonyok körét jelentősen kibővíti az előző Alkotmány szabályaihoz képest. A magántitok kifejezést az Alaptörvény nem használja, helyette a magán- és családi életet, az otthonát és a kapcsolattartást védi.” {9/2014. (III. 21.) AB határozat, Indokolás [42]}

12. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése – a régi Alkotmány 59. § (1) bekezdésével ellentétben – átfogóan védi a magánszférát: az egyén magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét. A magánszféra lényege tekintetében azonban továbbra is fenntartható az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában megfogalmazott – a magánélet fogalmának esszenciáját jelentő, általános érvényű – megállapítás, miszerint a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se

tekinthessenek [36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 400.]” (Indokolás [83]–[84]) {Összefoglalóan lásd: 3100/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [131]–[132]}.

13. Az Alkotmánybíróság többször is rávilágított arra, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánszférához való jog és az Alaptörvény II. cikke által garantált emberi méltósághoz való jog között különösen szoros a kapcsolat. Az Alaptörvény II. cikke megalapozza a magánszféra alakítása érinthetetlen területének védelmét, ami teljesen ki van zárva minden állami beavatkozás alól, mivel ez az emberi méltóság alapja. Az Alaptörvény értelmében a magánszféra védelme azonban nem szűkül le az Alaptörvény II. cikke által is védett belső vagy intimszférára, hanem kiterjed a tágabb értelemben vett magánszférára (kapcsolattartás), illetve arra a térbeli szférára is, amelyben a magán- és családi élet kibontakozik (otthon). [...] (Indokolás [82]–[84])” {17/2014. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [29], megerősítette: 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [42]}.

14. Az Alkotmánybíróság a 11/2014. (IV. 4.) AB határozatában azt is kifejtette, hogy „a magánélet szabadsága szoros kapcsolatban áll a személyi szabadsággal, mivel a magánélet szabadsága személyi szabadság nélkül lehetetlen. A magán- és családi élet tiszteletben tartása, amely az Alaptörvény VI. cikke szerint alapjog, azt kívánja meg, hogy az állam ne avatkozzon az egyén intim szférájába.

15. A magánszférához való alapjog korlátozási tesztje az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében található. Eszerint „[a]z alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

- *Fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

16. A kirendelésen keresztül az egészségügyi dolgozó munkahelyének – sőt akár lakóhelyének - megváltoztatásával a magánszférájába, családi életébe is jelentős beavatkozás történik. A kirendelés történhet az egészségügyi dolgozó otthonától olyan távolságra is, amely esetében a napi közlekedésre nincs lehetőség, de a nagyobb távolságú ingázás is járhat aránytalan nehézséggel és képezheti akadályát annak, hogy az egészségügyi dolgozó a családjá életében aktívan közreműködjön, a gyermeknevelésben való részvétele ellehetetlenüljön. A jogszabály erre tekintettel ugyan rögzít egyes kivételeket, melyek a családi élet védelmét szolgálják, azonban még

erre tekintettel sem állapítható meg, hogy a jogalkotó a családi és magánélet védelméhez fűződő alapvető jog tiszteletben tartása mellett alkotta meg az egészségügyi válsághelyzetben történő kirendelésre vonatkozó szabályokat. Ugyan nem rendelhető ki az egészségügyi dolgozó várandóssága megállapításától gyermeke hároméves koráig, de újszülött gyermeke mellől kirendelhető az apa, amennyiben valóban nagyon jelentős hátrányokkal jár az egész család számára. Továbbá a gyermekét egyedül nevelő egészségügyi dolgozó kirendelhető előre meg nem határozott időtartamban olyan távolságra is, ahonnan nem tud minden nap hazautazni, ha gyermeke elmúlt 16 éves.

17. Indítványozó esetében..... (családi állapot)

18. Jelen esetben természetesen vitán felül áll, a kirendelés céljából következően, hogy az alapvető jog korlátozása más alapvető jog érvényesülése érdekében történik. Az Alaptörvény XX. cikk (2) bekezdésében foglalt folyamatos és intézményes egészségügyi ellátás működtetése azt a kötelezettséget rója az államra, hogy olyan jogi környezetet alakítson ki, ami lehetővé teszi az egészségügyi ellátás működésének biztosítását egy egészségügyi válsághelyzet alatt is. Ugyanakkor a határozatlan tartamú kirendelés jelentősen meghaladja az alapjogkorlátozás feltétlenül szükséges mértékét, álláspontom szerint az elérni kívánt céllal már nem arányos a rendelkezés. A kirendelés előre nem látható hossza miatt aránytalan korlátozást jelent, nem tartja tiszteletben a magán- és családi élet védelméhez fűződő jog lényeges tartalmát, ami sérti az Alaptörvény VI. Cikkében foglalt magán- és családi élethez való jogot.

19. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése a testi és lelki egészséghez való jog alanyi oldalát, a (2) bekezdése pedig az objektív, intézményvédelmi oldalát tartalmazza. A testi és lelki egészséghez való alapjog tartalma, terjedelme – a harmadik generációs jogok sorsát osztva – az orvostudomány elért szintje, műszaki, technikai szempontok mellett szükségképpen a nemzetgazdaság teherbíró képességéhez, az állam és a társadalom lehetőségeihez igazodik. Az állami feladat teljesítésének kritikus mértéke pedig, vagyis a szükséges minimum meghatározása végletes helyzethez kötődik: egyes egészségügyi ellátások, vagy az ellátás adott területen – az ország meghatározott részén – tapasztalható teljes hiánya eredményez csupán alkotmányellenességet. Ezen túlmenően az állami kötelezettségként értelmezett egészséghez való jog sérelmének nincs alkotmányos mércéje {3292/2017. (XI. 20.) AB határozat, Indokolás [19], [22]}. Az állam egészségügyi ellátás megszervezésével kapcsolatos – a korábbi Alkotmányban és az Alaptörvényben is – rögzített

feladatainak az alkotmányosan elvárt, az alkotmánynak megfelelő teljesítésének mércéjével az Alkotmánybíróság az 1990-es évek közepén több alkalommal is foglalkozott. Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán rendszeresen utal korábbi döntésére, miszerint „[a]z Alkotmánybíróság az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdések kapcsán felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indokolásába történő beillesztése” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [31]–[32]}. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja, de álláspontunk szerint jelen esetben is megállapítható, hogy az állam egészségügy ellátás szervezésére vonatkozó korábbi alkotmánybírósági határozatok – az állam egészségügyi ellátás szervezési feladatai, felelőssége tekintetében – felhasználhatók, mivel a régi Alkotmány 70/D. § (2) bekezdése az Alaptörvényben foglaltakkal lényegében azonos módon rendelkezett erről a kérdésről.

20. A jelen ügy elbírálása szempontjából irányadó egyik határozatában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 70/D. §-ában rögzített „egészséghez való jog biztosítása olyan alkotmányos állami feladatot jelent, amelyet az állam központi szervei és a helyi önkormányzati – továbbá egyéb – szervek rendszere révén valósít meg. Ennek keretében az állam – egyebek között – egészségügyi intézményhálózat működtetésére és az orvosi ellátás megszervezésére köteles. Az egészségügyi intézményhálózat és az orvosi ellátás körében az Alkotmánybíróság elvontan, általános ismérvekkel csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állami kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet. Ilyennek volna minősíthető például, ha az ország egyes területein az egészségügyi intézményrendszer és az orvosi ellátás teljesen hiányozna”. [54/1996. (XI. 30.) AB határozat (ABH 1996, 186)]

21. Az állam részéről a garanciális feladatai ellátásához szükséges, hogy az egyes alanyi alapjogok biztosítása mellett az azokkal kapcsolatos értékeket és élethelyzeteket nem csak önmagukban, hanem a többi alapjoggal összefüggésben kezelje. A jelenlegi szabályozás egy állami feladat megoldását olyan módon szervez meg, ami aránytalan alapjog korlátozással jár a kirendelhető egészségügyi dolgozókra (és családjukra). Azáltal, hogy egészségügyi

intézményhálózat működtetésének terhe a veszélyhelyzet esetén így átkerül az államról az egyénekre, a kirendelésre vonatkozó szabályozás az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében rögzített alapjog korlátozási tesztjén elbukik. Álláspontunk szerint csak rendkívül szélsőséges esetben korlátozható olyan mértékben az egészségügyi dolgozók magán és családi élethez való joga, hogy családjától távol határozatlan ideig kelljen munkát végeznie. Arányosnak akkor lehetne tekinteni a korlátozást, ha kényszer helyett lehetőséget biztosítania – megfelelő ösztönző körülmények révén – arra, hogy az egészségügyi dolgozók elsősorban saját döntésük alapján vállalják a kirendelésben való részvételt.

22. Jelenlegi formájában tehát megállapítható a sérelmezett kirendelési szabályról, hogy figyelmen kívül hagyja az egészségügyi dolgozók Alaptörvény VI. Cikkében foglalt magán- és családi élethez való jogát, ami az elérni kívánt célhoz képest aránytalan korlátozást jelent.

Alaptörvény XVII. Cikk (3-(4)) bekezdése

- *Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata*

23. Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez, és minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

24. Az Alkotmánybíróság a 3341/2017. (XII. 20.) AB határozatban megállapította, hogy "[a]z Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése - az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdéséhez igen hasonlóan - a munkavállaló alapjogaként rögzíti mind a munkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó napi pihenőidőhöz, mind a munkavállaló tartós pihenését szolgáló heti pihenőidőhöz, továbbá a munkavállaló éves fizetett szabadsághoz való jogát. Ezek jogosultja mindenki, aki foglalkoztatási jogviszony keretében (munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) munkát végez, és nem maga dönt a munkaideje felhasználásáról (ún. függő munka). „Az Alaptörvény az Alkotmánynál részletesebben határozza meg a pihenéshez való jog tartalmát, mert a munkavállaló tartós pihenésének biztosítására szolgáló éves fizetett szabadság mellett a munkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó napi és heti pihenőidőt is külön említi.” (Indokolás [40])

25. Az Alkotmánybíróság a 12/2020. (VI. 22.) számú határozatában a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése alapvető jogként biztosítja a pihenéshez való jogot, amelyen belül megkülönbözteti a napi és heti pihenőidőhöz való jogot. Az

Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése jogosultságról szól, melynek tartalmát törvény állapítja meg, de annak lényeges tartalma az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében biztosított egészséghez való jogból következik, amelyet az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdése kifejezetten megerősít a munkavállalók tekintetében. A pihenéshez való jog biztosítása elengedhetetlen az egészséget tiszteletben tartó munkafeltételek garantálásához, mert az a rendszeres munkavégzés során elhasznált erőforrások, a fizikai és szellemi energia pótlását, a munkavállaló testi és lelki regenerálódását biztosítja.

26. Az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése szoros kapcsolatban van az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánszférához való joggal is, amely átfogóan védi a magánszférát: az egyén magán- és családi életét (32/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [82]). A munkaidőn kívüli szabadidő nélkül ugyanis a munkavállalónak nincs lehetősége magán- és családi életre. Ennek megfelelően az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése a munkavállaló identitásának és testi-lelki integritásának megőrzése érdekében biztosítja a napi és heti pihenőidőt a munkavállalók számára.

- *Fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

27. A napi és heti pihenőidőhöz való jog nem korlátozhatatlan alapjog, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének megfelelően korlátozható. Az Alaptörvény XX. cikk (2) bekezdésében foglalt folyamatos és intézményes egészségügyi ellátás működtetése a pihenéshez való jog korlátja lehet, de nem üresíthető ki XVII. Cikk (3-4)) bekezdésének tartalma az állam intézmény fenntartási kötelezettségére tekintettel sem.

28. Nyilvánvaló, hogy az Állam nem érheti el olyan jogkorlátozással a folyamatos és intézményes egészségügyi ellátás működtetését, ami az egészségügyben dolgozók egészségét veszélyezteti. Az egészségügyi dolgozóknak is alapjoguk a munkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó megfelelő pihenőidő, és az egészséges munkakörülmények. A 521/2013 (XII. 30.) Korm. rendelet 14. § (8) paragrafusa szerint az egészségügy dolgozó napi munkaideje nem haladhatja meg a 12 órát. A szabály nyelvtani értelméből következik, hogy a 12 órában történő foglalkoztatása az egészségügyi dolgozónak kirendelés során megengedett, ami különös tekintettel arra, hogy a kirendelés időtartama nincs felső határhoz kötve és a kirendelés helyére történő napi eljutás jelentős nehézségekkel járhat, nem biztosítja a megfelelő pihenőidőt a kirendelt egészségügyi dolgozóknak, ami veszélyezteti egészségét is.

29. Ahogy arra az Alkotmánybíróság is rávilágított, az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése jogosultságról szól, melynek tartalmát törvény állapítja meg, de annak lényeges tartalma az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében biztosított egészséghez való jogból következik. Jelen esetben tehát az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésével is ellentétes az a mód, ahogy a jogalkotó a XX. cikk (2) bekezdésének érdekében kívánt eljárni. Sőt valójában az intézményrendszer egészének fenntartását veszélyezteti, ha lehetőség nyílik az egészségügyi dolgozók teljes kizsigerelésére válsághelyzetben.

30. Az előre nem látható hosszúságú kirendelés és a két kirendelés közötti regenerációs idő hiánya az egészséges munkafeltételek és általánosságban is az egészséghez való jog sérelmével jár, melyet az Alaptörvény XVII. Cikk (3) bekezdése és XX. Cikk (1) bekezdése külön is nevesít, akkor, amikor kimondja, hogy az egészséges munkafeltételekhez és megfelelő munkavédelemhez mindenkinek joga van. A „vég nélküli” és teljesen kizsigerelő potenciális egészségügyi munkavégzés ezen alapjogot egyértelműen sérti. (Alaptörvény XVII. Cikk (4) bekezdés).

Alaptörvény XX. Cikk (2) bekezdés

31. Végezetül pedig, a korábban ismeretet Alkotmánybírósági gyakorlat megismétlése nélkül hivatkozni kívánok arra is, hogy az egészségügyi intézményrendszer fenntartását veszélyezteti, ha a kirendelés az egészségügyi válsághelyzetben a 521/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján történne, figyelmen kívül hagyva az érintettek alapjogait. Alkotmánybíróság természetesen csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állami kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet, ami például, ha az ország egyes területein az egészségügyi intézményrendszer és az orvosi ellátás teljesen hiányozna. Az alapjogokat sértő kirendelési szabályok azonban nem alkalmasak ennek a helyzetnek a megakadályozására, mivel a munkaerő kizsákmányolása a betegellátást is veszélyezteti. Nem elegendő az egészségügyi dolgozót áthelyezni az ország azon részére, ahol hiány van a dolgozókból, ezt olyan módon kell megvalósítani, ami nem okoz aránytalan nehézséget az adott dolgozónak, különben a dolgozót érő hátrányok kihatással lesznek az egész intézményrendszer működésére.

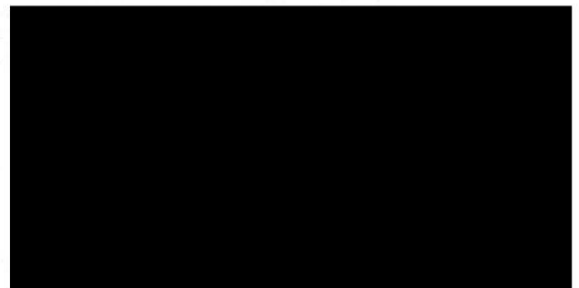
32. Éppen ezért hangsúlyozni kívánom, hogy jelen beadvány célja nem a kirendelés lehetőségének megszüntetése, mivel arra az egészségügyi válsághelyzetben az Alaptörvény XX. cikk (2) bekezdésére tekintettel szükség van, hanem az egészségügyi dolgozók fent részletezett alapjogainak sérelmét okozó helyzet megszüntetése. Erre tekintettel a szabályösszesség *ex nunc* hatályú megsemmisítése is sérelmes helyzetet teremtené. A megsemmisíteni kért rendelkezések

időleges hatályban tartása kevesebb veszélyt jelent a jogrend épsége és a jogalkalmazás szempontjából, ezért a sérelmezett szabályok *pro futuro* megsemmisítését kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságtól. A *pro futuro* megsemmisítés a 19/2018. (XI. 12.) számú határozattal analóg módon azt a célt szolgálná, hogy a megsemmisített rendelkezések alkotmányos újra szabályozásához szükséges jogalkotási feladat ne okozzon jogbizonytalanságot. Ennek megfelelően járt el a t. Alkotmánybíróság a 17/2018. (X. 10.) számú határozatában is, amikor a *pro futuro* megsemmisítést arra tekintettel rendelte el az Alkotmánybíróság az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, hogy a jogalkotó számára kellő időt biztosítson ahhoz, hogy az alaptörvény-ellenesség konzekvenciáit levonva megtegye a szükséges finanszírozási, illetve szabályozási intézkedéseket.

33. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy az 521/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 2020. június 18-án napján hatályba lépett 14. § (1), (5) valamint (7)-(8) bekezdései sértik az Alaptörvény VI. Cikk (1) bekezdését (magánélethez való jog) XVII. Cikk (3) bekezdésével (egészséges munkakörülményekhez való jog), XVII. Cikk (4) bekezdésével (napi és heti pihenőidőhöz való jog), XX. Cikk (testi és lelki egészséghez való jog) és semmisítse meg azt *pro futuro*, a t. Alkotmánybíróság határozatának kihirdetése utáni 15 nappal.

Kelt: Budapest, 2021. február 11.

Tisztelettel,

Indítványozó